

Ing. et Ing. René Neděla
náměstek ministra průmyslu a obchodu

V Praze dne 21 . září 2020
Č. j.: MPO 563099/20/41500/41000

Vážená paní Horáková, vážená paní Faktorová,

dopisem ze dne 3. září 2020 jste se obrátily na Ministerstvo průmyslu a obchodu ve věci petice, resp. žádosti o vyřazení lokality Janoch z míst pro hledání hlubinného úložiště jaderného odpadu.

Předně bych rád zdůraznil, že samotné hodnocení devíti lokalit, ze kterého lokalita Janoch vzešla v technickém podkladu Správy úložišť radioaktivních odpadů jako jedna z relativně vhodnějších pro navazující etapu prací, neznamená definitivní výstavbu hlubinného úložiště u Vás. Totéž platí i na dalších lokalitách v zúženém výběru. Uvádět v dopise, že zde plánujeme stavbu tohoto typu je proto předčasné. V současné chvíli se nacházíme ve fázi zhodnocení perspektivních území pro možné umístění hlubinného úložiště.

Trvalé úložiště je věcí veřejného zájmu vysoké míry důležitosti, jak ostatně konstatoval Nejvyšší správní soud v Brně v květnu tohoto roku. Fakt, že byla lokalita vyhodnocena a doporučena do užšího výběru znamená, že k tomu došlo na základě odborných kritérií, která zahrnovala bezpečnost, technickou proveditelnost a hodnocení vlivů na životní prostředí.

Ve svém dopise naznačujete, že pro lokalitu bude mít umístění tak významné stavby nedozírné následky. Tento problém bude detailně hodnocen v navazující etapě přípravných prací, nicméně inspiraci lze hledat např. ve Finsku, kde je již úložiště budováno a kde se podařilo najít řešení, které minimalizuje dopady na okolní krajinu, jejíž charakter zůstává stejný, tj. areál úložiště obklopují lesy, cyklostezky, naučné stezky apod.

I v ostatních případech si však dovolím s Vámi nesouhlasit, navíc uvedené aspekty budou opakovaně a velmi pečlivě přezkoumávány. Požadavek na ochranu životního prostředí by se takto významnou investicí měl naopak posílit, k možným zásahům do stavby se vyjadřuje mj. Ministerstvo životního prostředí z pohledu hodnocení dopadů stavby na životní prostředí (tzv. hodnocení EIA), Státní úřad pro jadernou bezpečnost z pohledu jaderné bezpečnosti a radiační ochrany (např. vyhláška o umístění jaderného zařízení), dále pak stavební úřad z pohledu stavebního zákona a získání příslušných povolení, či báňský úřad z pohledu báňské bezpečnosti, a v neposlední řadě i obce ve spojitosti s připravovaným zákonem o zapojení obcí. Zároveň bych rád zmínil i pozitiva. V možnosti realizace této stavby vidím velké příležitosti pro místní malé a střední podnikatele a zároveň výrazné posílení místní infrastruktury, kterou bude logicky zapotřebí vybudovat za přímé podpory státu.

Hovoříte-li o špatné komunikaci a sdělování informací do lokalit, kterých se možné umístění hlubinného úložiště může v budoucnosti týkat, rád bych upozornil na celou řadu komunikačních nástrojů, jako např. doručování informačního časopisu Zprávy se Správy, technické zprávy SÚRAO pravidelně zveřejňované na webu, pravidelné příspěvky na sociálních sítích (YouTube, Facebook) či přímý kontakt zástupců SÚRAO s volenými zástupci i občany. Zprávy se Správy byly na lokalitě Janoch do konce roku 2018 doručovány na úřad místní samosprávy a po dohodě s místními zastupitelstvy došlo ke změně, kdy jsou tyto materiály doručovány přímo do poštovních schránek obyvatel čtyř obcí, resp. města – Dříteň, Hluboká nad Vltavou, Olešník a Temelín. Pokud se tiskoviny nedostávají do schránek těchto obcí a města, kontaktujte prosím Správu úložišť radioaktivních odpadů, která situaci bude řešit s dodavatelem tisku a distribuce, nebo tak dejte vědět mně a Ministerstvo průmyslu a obchodu jim tuto informaci předá. Pro zvýšení informovanosti v regionu o možnosti výstavby hlubinného úložiště připravuje Správa úložišť radioaktivních odpadů nový formát pro komunikaci s místními samosprávami a krajem. Jedná se o tzv. „Lokální pracovní skupiny“, které by měly komunikaci s lokalitami zintenzivnit. Intenzita komunikace s dotčenými lokalitami by se měla posílit, na devíti lokalitách se tak dělo pochopitelně obtížněji. V neposlední řadě ředitel SÚRAO pan JUDr. Jan Prachař od svého nástupu do funkce v r. 2019 udržuje přímý a pravidelný kontakt se všemi lokalitami a informuje o všech relevantních činnostech a záměrech souvisejících s přípravou hlubinného úložiště.

V textu petice dále uvádíte, že pro výběr vhodné lokality by měla být žula. Hlavní důvodem, proč se žula, resp. krystalické horniny v této souvislosti skloňují, je nejen díky jejich výskytu na sedmi z devíti

hodnocených lokalit, nýbrž díky homogenitě, dlouhodobé stabilitě, pevnosti nebo nízké propustnosti. Podobné horninové prostředí mají i ve Finsku, kde je již hlubinné úložiště vybudováno, nebo např. v Rusku, kde v něm staví podzemní laboratoř.

Z pohledu hydrogeologických charakteristik lokalita Janoch dopadla jako jedna z nejlépe hodnocených lokalit vůbec. Z výkladu vyhlášky Státního úřadu pro jadernou bezpečnost č. 378/2016 Sb., o umístění jaderného zařízení, vychází, že dochází-li k oběhu podzemní vody, u nichž by mohlo dojít k trvalému znečištění radioaktivní látkou, je umístění jaderného zařízení v tomto místě zakázáno a dochází tak k naplnění tzv. vylučujícího kritéria pro výstavbu hlubinného úložiště. Z doposud provedených prací k naplnění tohoto vylučujícího kritéria nedošlo na žádné z devíti hodnocených lokalit. V rámci průzkumu bude tento aspekt i nadále zevrubně hodnocen.

Ze shora uvedeného jistě chápete, že Váš požadavek na zastavení jakýchkoli prací na lokalitě Janoch nemůžeme akceptovat, rovněž její vyřazení ze seznamu, i přes to, že zájem o petici u Vás vnímám i v médiích. Otázka hustoty zalidnění byla jedním z několika hodnotících kritérií, kde lokalita Janoch skončila neutrálně. Na rozdíl od skandinávských států je hustota zalidnění na území České republiky rovnoměrnější a je zřejmé, že podobná výstavba se bude zákonitě lidí týkat vždy, ať již bude kdekoli. Postup NIMBY („not in my backyard“ – „ne na mém dvorku“) je pro všechny hodnocené lokality společný, resp. je přijímán větší či menší částí jejich obyvatel, ostatně tímto se nijak nevymykáme od okolních států. V mnohých případech k tomu dochází i při budování ostatních významných energetických, či dopravních infrastruktur. Odborné technické posouzení by mělo být tím hlavním rozhodujícím faktorem, zdali dojde k výstavbě hlubinného úložiště právě na lokalitě Janoch, nebo na jiné lokalitě, či se najde do budoucna jiné řešení nakládání s vysoce radioaktivními odpady. Nicméně žádná bezodpadová technologie zatím nebyla objevena a nic nenasvědčuje tomu, že by se v budoucnu něco změnilo. Proto musíme být připraveni. Pokud se najde, samozřejmě se půjde tou nejvhodnější cestou.

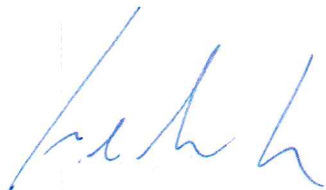
V neposlední řadě bych rád doplnil, že výstavbou hlubinného úložiště k žádnému bourání vesnic v budoucnu nedojde, tedy na rozdíl jako tomu bylo v minulosti s výstavbou jaderných elektráren.

Závěrem bych Vás ubezpečil, že Vaším obavám rozumím a věřím, že strach z této stavby se Správě úložišť radioaktivních odpadů i jiným ústředním orgánům státní správy podaří postupně odbourat, stejně jako

tomu bylo u většiny lidí v případě výstavby jaderné elektrárny Temelín. Věřím proto do budoucna v oboustranně férovou komunikaci a těším se na ni.

Vzhledem k tomu, že se o problematiku hlubinného úložiště aktivně zajímáte, rádi bychom Vám nabídli více informací k tomuto tématu. V případě jakýchkoli dotazů se můžete kdykoliv obrátit přímo na SÚRAO.

S pozdravem

Vážená paní
Mgr. Jana Horáková
Purkarec 28
373 43 Hluboká nad Vltavou

Vážená paní
Mgr. Kateřina Faktorová
[REDACTED]
[REDACTED]

Na vědomí:

JUDr. Jan Prachař, ředitel Správy úložišť radioaktivních odpadů